

Irina IONESCU

Înțelepciunea alegerii corecte

Dacă de foarte multe ori se scriu sau se montează piese doar pentru capriciul și nureii unei actrițe, trebuie spus că există – la cealaltă extremă – și o categorie de texte, ce nu pot fi înscenate sub nici o formă fără actrița capabilă să susțină partitura protagonistei. Și dacă nu o găsești pe Ea, nu ai decât să uiți piesa respectivă. Altfel spus, dacă n-o ai pe Filumena Marturano, nu montezi *Filumena Marturano* de Eduardo de Filippo, pentru că nu ai nici o șansă să suplinești prin invenții regizorale toate caracteristicile personajului. Dacă o găsești însă pe Filumena, spectacolul e, în mare măsură, ca și făcut, „că așa e-n... teatru“.

Și totuși, nu toată lumea poate să-și construiască astfel de atuuri la alegerea distribuției în funcție de piesă sau viceversa. Felix Alexa este una dintre excepțiile fericite. Știe ce și cum să selecteze, nu greșește în privința colaboratorilor, motive pentru care montează spectacole din ce în ce mai bune.

În cazul celei mai recente dintre montările sale, succesul a avut, din nou, toate șansele să fie deplin. Rolul

titular – *Filumena Marturano* – îi aparține Virginiei Itta Marcu, actriță de dramă foarte convingătoare și extrem de precisă în atingerea celor mai fine nuanțe caracteriale ale personajului. Comedia neorealistă a lui Eduardo de Filippo se potrivește perfect temperamentului său, prilejuindu-i, de multe ori, prin intensitatea trăirii, transmiterea dincolo de rampă a unor emoții autentice.

Apoi, *Domenico Soriano* este interpretat de Costache Babii, actor fascinant prin consumul energetic interior foarte puternic, doar în parte exteriorizat, ce-i caracterizează fiecare rol. Farmecul lui dezarmant – aparent caraghios, neajutorat și instabil – culminează, aici alături de protagonistă, în scena finală a pledoariei pentru viață, indiferent de riscuri, sacrificii sau umilințe.

De pe poziția unui rol de mai mică întindere, cei doi sunt secundați de Mircea Andreescu, cuceritor și de această dată. Alte personaje ușor de remarcat dețin și Constanța Comănoiu, Bianca Zurovski-Anghelina, Marius Cordoș.

Scenografia (Diana Ruxandra Ion), costumele, lumina și muzica spectacolului pun foarte bine în evidență spiritul și particularitățile sudului Italiei, depozitar în spatele zidurilor decolorate de soare și în ciuda tradiționalei tarantele, a unor drame impresionante, date fiind pasiunea care le-a generat și forța care le perpetuează. Printre ele, povestea *Filumenei Marturano* – învingătoare prin definiție, catolică prin excelență și, înainte de orice, profund meridională –, se distinge drept una a biruinței datorate perseverenței în îndeplinirea fără

concesii a legilor firii. Este însăși înțelepciunea vieții, dispusă să încalce, din când în când, câte o regulă scrisă. Este triumful iubirii unei mame obligate să-și salveze copiii prin tot felul de tertipuri de ordin financiar, juridic sau afectiv. Este o excelentă tragicomedie, analizată subtil într-un spectacol credincios primatului valorii.

MIRCEA ANDREESCU și
COSTACHE BABII

Teatrul „Sică Alexandrescu“ din Brașov – Filumena Marturano de Eduardo de Filippo. Traducerea: Ion Cantacuzino și Mariella Coandă. Versiunea scenică, regia și ilustrația muzicală: Felix Alexa. Scenografia: Diana Ruxandra Ion. Distribuția: Virginia Itta Marcu, Costache Babii, Mircea Andreescu, Constanța Comănoiu, Marius Cordoș, Iulia Popescu, Bianca Zurovski-Anghelina, Dan Cogălniceanu, Marius Cisar, Gabriel Pintilei. Data premierei: 13 ianuarie 2001.